789/08

Den 18. februar 2008 blev i sag nr. 71.699:

xxxxxx xxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Fair Forsikring A/S
Krumtappen 2
2500 Valby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i Fair Forsikring A/S, klager over den af selskabet fastsatte méngrad i forbindelse med en ulykke i 2002 og 2004.

Selskabet har afvist at genoptage sagen til fornyet behandling med henvisning til, at klageren ikke har fremlagt lægelig dokumentation for, at skaden er forværret.

Det fremgår af sagen, at klageren har anmeldt to ulykkestilfælde til det indklagede forsikringsselskab.

Det første ulykkestilfælde skete den 19/10 2002. Klageren var involveret i et færdselsuheld, idet han som fører af en bil blev påkørt bagfra af en bil med betydelig hastighed. Klageren pådrog sig herved piskesmæld. Selskabet fastsatte den 20/2 2004 méngraden til 8 %.

Det andet ulykkestilfælde skete den 15/5 2004 ved, at klageren i forbindelse med rundbold gled og fik et vrid i ryggen. Han pådrog sig herved en afklemning af den 5. nerverod på højre side. Klageren blev endvidere opereret for en diskusprolaps i oktober 2004. Arbejdsskadestyrelsen fastsatte ved vurdering af 5/5 2006 det varige mén til 12 %. Ved

afgørelsen havde Arbejdsskadestyrelsen fastsat det varige mén for gener i lænderyggen til 18 % og fratrukket 5 % for forudbestående ryggener.

Af invaliditetsattest af 6/3 2003 udfyldt af speciallæge i almen medicin M.L. fremgår bl.a.:

"**1. Hvilke klager fremfører tilskadekomne?**
Hovedpine næsten konstant hver dag, samt stivhed i nakken. Svært ved at huske, lidt mindre koncentration. Blevet meget irritabel. Må ofte gå tidligere hjem samt møde senere. Har allerede haft 14 sygedage p.g.a. hvp."

Af speciallægeerklæring af overlæge C.J.N. dateret 8/1 2004 fremgår bl.a.:

"Jeg har den 08.01.04 undersøgt ovennævnte med henblik på vurdering af følger efter et trafikuheld den 19.10.02.
...
UT fandt sted den 19.10.02. Eksploranden var fører af et automobil, som blev tvunget til en meget kraftig opbremsning, da der kom en forhindring på tværs. Blev derefter påkørt bagfra af en anden bil, som yderligere blev påkørt bagfra af en bil. Disse påkørsler var med ringe hastighed, men harmonikasammenstødet blev udvidet af endnu en påkørsel med betydelig hastighed. I forbindelse med dette slog eksploranden højre øjenbryn mod nakkestøtten, idet han vendte sig om for at se efter sin datter, før den sidste påkørsel fandt sted.
...
Forløb
Eksploranden forklarer, at han siden UT har haft smerter lokaliseret til nakken. De er nogenlunde konstante, accentueres dog i tilslutning til skærmarbejde. Har udover dette haft en væsentlig konstant hovedpine af skarp karakter. I forbindelse med skærmarbejde kan der ligeledes udvikles en trykkende hovedpine.
I forløbet har eksploranden udviklet betydelige problemer med korttidshukommelsen. Han må således skrive alt op, som han skal huske på. Endvidere har hans tålmodighed med børnene ændret sig betydeligt nedad. Han har, som han anfører, fået en kortere lunte.
Inden for de sidste 3 måneder har eksploranden endvidere haft smerter lokaliseret henover lænden med en vis dobbeltsidig udstråling, dog mest udtalt på venstre side.
Den sidstnævnte smerte går bagom underbenet.
Bortset fra de sidstnævnte symptomer fra lænd og ben er der ikke opstået nye symptomer, og tilstanden har i det hele taget ikke ændret sig væsentligt siden debuten. Dog anfører eksploranden, at der er tendens til en forværring af nakkesmerterne.
...
Klager
Konstante smerter i nakken med forværring ved belastning, specielt skærmarbejde.
Konstant hovedpine af stikkende karakter med udvikling af trykkende hovedpine ved belastninger.
Reduceret korttidshukommelse.
Reduceret tålmodighed.

Objektivt
Fuldstændigt sundt udseende. Alderssvarende. Bevæger sig uhindret.
Columna cervicalis: Normal krumning. Let indskrænket bevægelighed ved rotation mod højre. Ingen Væsentlig muskelømhed.
Columna lumbalis: Normal bevægelighed. Negativ Laségue.

Kranienerver: Intakte.
Ekstremiteter: Normal tonus, trofik og kraft. Ingen koordinationsforstyrrelser. Middellivlige egale dybe reflekser.
Gang: Romberg upåfaldende.

Diagnose
Følger efter kvæstelse af halsrygsøjlen.

Konklusion
Eksploranden har været udsat for en påkørsel bagfra med betydelig hastighed. Har i tilslutning til dette fået en forvridning af halsrygsøjlen og har følger i form af kroniske nakkesmerter og hovedpine samt som beskrevet lette kognitive symptomer. Tilstanden har ikke ændret sig væsentligt det sidste år, og der er ikke behandlingsmuligheder, hvorfor den må betragtes som stationær. Eksploranden er ansat i samme stilling som før UT, og har ikke haft væsentlige sygemeldinger.
Der er kun sparsomme objektive fund."

Af speciallægeerklæring af overlæge J.F. dateret 22/6 2005 fremgår bl.a.:

"**Resume**:
Nu 38-årig teknisk konsulent, der aldrig tidligere har haft gener fra ryggen. Glider d. 15.5.04 under fodboldspil og forvrider lænderyggen. Får straks smerter med udstråling til bg. ben, værst på højre side. Har vedvarende gener med sovende fornemmelser i højre fods tæer og henvises til neurokir. afd. KAS G., hvor man foretager rtg.scanning. Denne viser prolaps fra 4. båndskive og der foretages opr. Man finder ingen discusprolaps, men afklemning af den 5. nerverod på højre side. Nerveroden frilægges.
Har efterfølgende fortsat tegn på rodtryk og kontrolleres i neurkirugisk amb.
Der gives ikke yderligere beh. og skadelidte afsluttes ultimo okt. år 2004. Ingen behandling siden.

Skadelidte klager over vedvarende lænderygsmerter med udstråling til bagsiden af højre ben til låret. Sovende fornemmelser i 2. til 5. tå. Generne forværres ved brug af bugpressen. Har ingen lammelser, men føleforstyrrelser på udsiden af højre lår, læg og fodsål. Ingen afførings- eller vandladningsproblemer.
Nogen stivhed og bevægeindskrænkning i lænden. Dgl. smertestillende håndkøbsmedicin.

Ved den obj. undersøgelse bevæger skadelidte sig forsigtigt. Gangen er lidt haltende, som følge af lænderygsmerterne og føleforstyrrelser i højre fodsål. Der er moderat bevægeindskrænkning i lænden, både ved fremadfældning og sidebøjning. Bagudbøjning stort set ophævet. Der er nedsat følesans på udsiden af lår, læg og i fodsålen. Normale kraftforhold.

Skadelidte er på UT teknisk konsulent med stillesiddende skærmarbejde. I alt 4 ugers sygemelding. Er vendt tilbage til sit tidl. arbejde der passes uden problemer.

Konklusion:
Skadelidte har fortsat følger efter forvridning af lænden d. 15.5.04. Der er fuld overensstemmelse imellem klager og objektive fund. Skadelidte har fortsat smerter og bevægeindskrænkning i lænden og der er tegn på rodtryk. Tilstanden er stationær og sagen kan afgøres."

Klageren anmodede på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens vurdering ved e-mail af 14/2 2007 selskabet om at genoptage sagen vedrørende det første ulykkestilfælde med henvisning til, at de forudbestående lidelser måtte stamme fra ulykkestilfældet i 2002.

Selskabet afviste at genoptage sagen i e-mail af 15/2 2007, og sagen blev herefter indbragt for nævnet.

Klageren har over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal genbehandle sagen fra 2002 og foretage en fornyet vurdering af hans méngrad som følge af ulykken i 2002. Klageren har i skrivelse af 24/4 2007 til nævnet bl.a. anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
> Blev påkørt bagfra i 2002 og fik et piskesmæld. Denne sag blev afgjort med en méngrad på 8 %. I 2004 kom jeg så igen til skade. Denne gang var det alle nerverne som satte sig i klemme i lænden. Denne sag blev afgjort af Arbejdsskadestyrelsen til en méngrad på 18 % men de nedskrev den på grund af en udtalelse fra en overlæges udtalelse vedr. sagen fra 2002.
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
> Det jeg ønsker at opnå er at forsikringsselskabet revurderer sagen fra 2002 på baggrund af den nedskrivning af méngraden i sagen fra 2004. Kan ikke forstå at de mener at den nedskrivning indeholdes i de 8 % og at der ikke er væsentlige forandringer i min tilstand til at genoptage sagen. Samtidigt er der ikke taget stilling til nedsættelse af arbejdsevne da jeg mener at der er noget der også. Skal jo fra tid til anden løfte maskiner hvilket medvirker smerter i ryg og ben."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor i skrivelse af 14/5 2007 til nævnet bl.a. anført:

> "Vi har ikke fundet grundlag for at genoptage sagen, da der ikke foreligger dokumentation for, at en del af J.P.R.s lænderyggener skyldes skaden. Ved vores vurdering har vi lagt vægt på, at lænderyggenerne debuterede i efteråret 2003 - 1 år efter skaden - hvorfor der ikke er årsagssammenhæng mellem trafikulykken og lænderyggenerne, jf. ovennævnte.
>
> Der har været en mailkorrespondance, ... mellem J.P.R. og en medarbejder hos os i februar 2007. Sammenfattende kan udledes, at J.P.R. har ønsket at vi genoptager sagen. Vi har oplyst over for J.P.R., at sagen kan genoptages, såfremt han fremsender lægelig dokumentation på, at skaden er forværret. Vi har ikke modtaget en sådan dokumentation, hvorfor vi ikke har genoptaget sagen.
>
> Vi kan heller ikke genoptage sagen med baggrund i, at lænderyggener omtalt i C.J.N.s speciallægeerklæring ikke er medtaget i vores ménafgørelse. Ved vores vurdering lægger vi specielt vægt på, at der ikke er årsagssammenhæng mellem generne og skaden, og at der ikke er fremsendt lægelig dokumentation på, at ryggenerne skyldes skade 1.

Endelig klages der over, at vi ikke har betalt erstatning for erhvervsevnetab. Den tegnede ulykkesforsikring dækker ikke tab af erhvervsevne, hvorfor vi allerede af den grund ikke har taget stilling hertil. Vi kan ej heller af tidligere korrespondance se, at dette krav har været rejst.

Konklusion:
Sammenfattende kan konkluderes:

At méngraden som følge af ulykken i 2002 er 8 %.

At der ikke er årsagssammenhæng mellem ulykken i 2002 og lænderyggener opstået 1 år efter skaden.

At det er korrekt, at Arbejdsskadestyrelsen ved vurdering af skaden fra 2004 har fratrukket for forudbestående gener, og at de forudbestående gener ikke er begrundet i ulykken fra 2002.

At der ved fastsættelsen af det varige mén er tale om en medicinsk vurdering, og at forsikringen ikke dækker tab af erhvervsevne.

At vi er indstillet på at genoptage sagen, såfremt J.P.R. fremsender lægelig dokumentation, der dokumenterer en forværring som følge af skade 1, eller dokumenterer, at en del af hans ryggener skyldes skade 1."

Hertil har klageren i skrivelse af 21/5 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Når jeg ser på forløbet i såvel de to forudgående sagsgange som klagegangen, kan jeg ikke undlade at bemærke de datoer hvor Fair har haft kontakt til mig og Overlæge C.J.N.

Når De rigtigt nok fremfører at bedømmelsen fra Overlæge C.J.N. ligger et år efter skadedatoen og De derfor fastslår at udtalelsen ikke kan henregnes hertil, kan jeg ikke undlade samtidig at bemærke datoen på brevet fra Fair A/S hvor de beder netop Overlæge C.J.N. om at indkalde mig til en undersøgelse. Dette brev modtog jeg den 13. oktober 2003 og blev først indkaldt d. 8. januar 2004. Altså mere end et år efter skadesdatoen.

Som jeg forstår forløbet, kan mine rygproblemer ikke skyldes færdselsulykken fordi erklæringen fra speciallæge kommer over et år efter ulykken er sket. Samtidig kan mine rygproblemer heller ikke til fulde henregnes til boldspilsulykken, fordi jeg i 2002 var involveret i et færdselsuheld. Hvor hører de seks pct. så hjemme?

Skal jeg have en nedsat méngrad i sagen fra 15. maj 2004 fordi arbejdsgangen i Fair er tung og langsom?"

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 19/6 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Datoen for vores anmodning om en speciallægeerklæring, er ikke afgørende, ligesom det er uden betydning, hvornår speciallægeerklæringen fra overlæge C.J.N. forelå.

Det faktuelle i sagen er, at det af den speciallægeerklæring, som overlæge C.J.N. har udarbejdet den 8. januar 2004, fremgår, at J.P.R.s smerter, lokaliseret henover lænden med en vis dobbeltsidig udstråling, debuterede i efteråret 2003.

På det tidspunkt er der gået 1 år fra skadedato."

Nævnet udtaler:
Arbejdsskadestyrelsen har vurderet følgerne af ménet efter ulykkestilfældet i maj 2004. Styrelsen har i den forbindelse fratrukket 5 % for forudbestående lidelse. Henset til at klageren efter ulykkestilfældet i 2002 fik fastsat en méngrad på 8 % som følge af en piskesmældsskade, og at det af overlæge C.J.N.'s speciallægeerklæring af 8/1 2002 fremgår, at klageren i 3 måneder, dvs. fra ca. 8/10 2003, har haft lændesmerter med udstråling, finder nævnet ikke anledning til at kritisere de fastsatte ménprocenter.

Nævnet bemærker, at forsikringen ikke dækker erhvervsevnetab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand